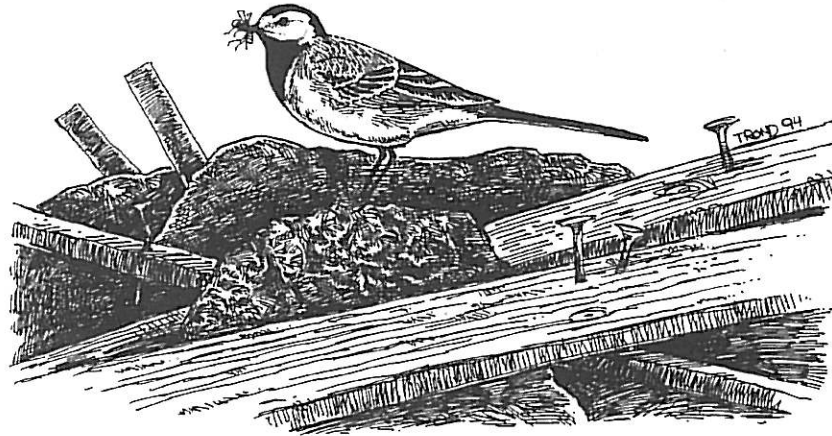

Linerle *Motacilla alba*

Global utbredelse

Linerle er utbredt i alle deler av Europa med unntak av Svalbard, Balearene, Korsika, Sardinia og Kypros. Videre finnes den i store deler av den etiopiske region, Tyrkia, Iran og det meste av den palearkiske del av Asia. Arten finnes også i de vestligste delene av Alaska.

Nominatformen *alba* finnes i hele Europa, med unntak av De britiske øyer der vi har den mørkere svartryggerla *yarrellii*, og i de sørlige delene av europeisk Russland der underarten *dukhunensis* finnes. I Marokko finner vi underarten *subpersonata*. Videre finnes ytterligere 7 underarter fra Ural og østover.

Norsk utbredelse og habitatvalg

Linerle er en av de vanligst forekommende fuglene i Norge, og finnes utbredt over det aller meste av landet. Den går regelmessig langt til fjells, gjerne der det finnes setrer eller andre bygninger. Hekkefunn er gjort opp mot 1500 moh., og Haftorn (1971) nevner observasjoner opp til 1672 moh. i Reinheimen. Linerle er ofte knyttet til mennesker og våre bygninger, og vil derfor ofte mangle eller være fåtallig i ubebodde områder og i homogen skog. Arten vil igjen finnes ved alle typer våtmarksområder, elver og bekker. Likeså finnes den langs hele kysten fra fjordområdene til ute på de ytterste skjær. Med sin tillitsfulle opptreden er linerle lett å oppdage, og Atlas-kartet gir derfor trolig et godt bilde av forekomsten i de undersøkte kvadratene.

Hoveddelen av Norges linerler tilhører nominatunderarten, men på Vest- og Sørlandet hekker svarttryggerla meget sparsomt og uregelmessig, og ofte i blandingspar med *alba*.

Bestandsstørrelse og bestandsutvikling

Hekkebestanden av linerle er anslått til mellom 100.000 og 500.000 par (Tabell 1). Den forekommer i svært varierende tettheter (0.5-13 par/km² er registrert), og det er dermed vanskelig å anslå totalbestanden (Carlsson m.fl. 1988). Bestanden i Norge

synes å være stabil, og det samme gjelder i Sverige. I Finland har det vært registrert en bestandsnedgang i perioden 1978-1987, mens det i Danmark var en klar økning i samme periode. Bestanden er for våre naboland Finland, Sverige og Danmark anslått til hhv. 1-1.5 mill., 0.5-1 mill. og 50.000-100.000 par (Koskimies 1993).

Hekkebiologi

Reiret legges godt skjult under en stein, i en vedstabel, et hulrom i en bygning eller andre typer hulrom, men alltid med en forholdsvis stor åpning. Til og med hører en ofte om at linerler legger reiret i biler og andre kjøretøy som står i ro over lengre tid! Der legges de 5-6 eggene i løpet av mai måned. De klekkes etter ca. 13 dager, og ungene vil forlate reiret etter ca. 14 dager. I ungetiden er det enkelt å påvise arten ved at foreldrene sees med mat i nebbet langs veier, ved bebyggelse og langs vassdrag. Ofte vil det bli lagt et kull nummer to. Dette kullet vil som regel bare ha 3-4 egg. Andelen av par som legger to kull avtar mot nord, og i Sør-Europa er det heller ikke uvanlig at det blir lagt et tredje kull. Ungene blir matet av foreldrene i en ukens tid etter de har forlatt reiret.

Trekkforhold

Linerle er en utpreget trekkfugl, selv om enkeltindivider kan prøve å overvintre i de fleste år. Den kommer tilbake fra overvintringsplassene i første halvdel av april i de sørligste delene av landet, og en måned seinere i de nordligste delene. Linerlene er svært stedtro, og både voksne og unge fugler vender ofte tilbake til det samme området hvor de er klekket ut. Høsttrekket starter i september og de fleste fuglene har forlatt oss i løpet av oktober. Vinterkvarteret for de sørnorske fuglene ligger i Sør-Europa og Nord-Afrika, der arten er tallrik i Saharas oaser om vinteren. De nordnorske fuglene trekker i en mer østlig rute mot Tyrkia og Midtøsten og kan trolig nå helt sør til Etiopia og Sudan.

Tor Ålbu

Linerle *Motacilla alba*

- 2045 ● Konstatert hekking
- 395 ● Sannsynlig hekking
- 270 ● Mulig hekking

Detaljeringsgrad: 10 x 10 km

